

Elfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Válságos napok.

Forradalmi szellem suhogott végig Budapest székesfővárosán és néhány nagyobb vidéki városi gócponton a közelmult napokban, amikor százazrekre menő munkásság a választójogi harcban az általános sztrájkot proklamálta. Sajnálatos és mélyen fájdalmas összeütközésekhez vezetett ez az erődemonstráció, amelyben a fegyveres erő szuronyai és golyói elé kerültek a demonstrációban részt vett polgárok. Az egész országban fájdalmas visszhangot keltett ez a kínos összeütközés, amelynek nyomában emberhalál, sebesülések végtelen tömege és egy csomó letartóztatás jött.

Kissé objektíve elmerengve a közelmult eseményein, fájó érzéssel túllul előre az a gondolat, az a kérdés, miért volt mindez, miért kellett ennek így lenni, miért volt szükség áldozatokra egy olyan harcban, amely a legelemibb jogért, a szabadság, egyenlőség és testvériség jelszava alatt folyik? Hónapok óta, sőt immár egy éve a választójogi kérdése a magyar politikai válság tengelye. A véderőreform kapcsán, de lényegében e körül támadt a súlyos összeütközés, amely időnként ilyen végzetes revolúcióban kulminál.

Két Khuen kormány állott az ország élén, nagyjában ugyanazon miniszterekkel, akik a mai kabinet tagjai és nem volt erő és hatalom, amely csak megbárátkoztatni is tudta volna őket azzal a gondolattal, hogy a véderőreformot választójogi nélkül elintézni lehetetlen, hogy e két kérdés csak látszólag össze nem tartozó dolog, de tényleg a viszonyoknál fogva organikus összefüggésben álló kérdés s így együttesen, egy időben és közmegnyugvásra intézendő el. Hosszu ideig tartotta a Khuen kormány azt az álláspontot, hogy perhorreskál minden junktimot és gyakorlattal érvényesítette azt a politikát, hogy a véderőreformot meg kell szavazni önmagáért, minden ellenérték, minden kapcsolat és junktim nélkül, mert a véderő fejlesztésére szükség van.

Immár a politikai történelem lapjaira tartozik, hogy a volt kormánynak ez a felfogása szerencsétlen, káros és indokolatlan is volt, úgy, hogy előrelátott csődje

bekövetkezett. Lukács László már a választójogi programjával jött és kabinetet alakított ugyanazokból a miniszterekből, akik Khuen alatt elutasító állásponton állottak minden junktimmal szemben és ezen kormányt elnevezte választójogi kormány. Kétségtelen, hogy a mostani miniszterelnök tárgyalási kiindulópontja és vezérfonala a választói reform volt, de a proposíciók, melyekkel e téren jött, a választói reformnak olyan torzalakját tartalmazták, hogy az ellenzéki politikusok közül még azok is, akik minden áron és a legjobb szándékokkal a békés megoldásra törekedtek, a miniszterelnök proposícióit elfogadhatatlannak tartották. Két ilyen kísérlet után megrekedtek a tárgyalások és mint egy varázsütésre a béke hangulatát a harci elkeseredés, a döntő mérkőzés vágya váltotta fel.

Ebben a hangulatban jött össze ismét az országgyűlés és mostan ugyanazon kormány részéről, amely az ország érdekében állónak tartotta a békét a választójogi alapján létrehozni és a véderőreform sorsát a választójogi becsületes megoldásával birtosítani, egyszerre teljes erővel az ellenkező irányba csapott át és minden gondolat, minden ötlet és minden leleményesség részéről abban merült ki, mi módon, milyen eszközzel lehessen letörni a választójogisok küzdő táborát. Ez az eljárás és erre a célra való törekvés váltotta ki a választójogi reform megoldásában legelső sorban érdekelt munkástömegeknél azt az izgalmas hangulatot, amely egy általános sztrájkban keresett megnyilvánulást és e sztrájk kapcsán mindenképpen és mindenestre sajnálatos összeütközésekre vezetett. Egy napig tartott a véres harc és igazán szerencse, hogy a következő napokra át nem húzódott. Ki tudja, ki állhat jót a katasztrófális következményekért, amelyek az ilyen összeütközésekből származhatnak? Egy bizonyos: az utolsó napok eseményeinek, ha eddig nem is volt, ami erre vezetett volna, kell, hogy meg legyen az a megtermékenyítő hatása, hogy a választójogi legelfogultabb, legádázabb ellenségei is ébredjenek annak tudatára, mit jelent, milyen következményeket idézhet fel, ok nélkül mily katasztrófákra vezethet az a merev ellenállás, amelyet eddig a választói jogosultság kiterjesztése és a választások tisztaságának biztosítása terén elég

elvakultan tanusítottak. Ez az érzés kell, hogy dominálja a lelkeket, a helyzetnek ismeretében nem lehet az országnak egyetlen felelős tényezője sem, amely elzárkózhatnék attól, amit megadni jog, igazságosság és a testvéri érzület indikál. Az ország érdeke, a társadalom nyugalma, viszonyaink konszolidáltsága és nemzetünk létérdeke követeli meg egyaránt, hogy létrejöjjön a becsületes választójogi és ha valamikor hazafias tettnek neveztek ezen célra való törekvést, úgy ma hazafi és az ország hálájára tarthat számot, aki e törekvés becsületes támogatósára siet.

Az antunovaci (Pozsega vm.) magyar nyelvű prot. iskola története.

II.

De hát miért tör a polgármester az ev. iskola ellen, holott ő is evang. hívő? Két okból. Először is végtelen nagy pánszláv: ádáz gyűlölettel viseltetik mindaz és mindenki ellen, ami és aki magyar; másodsor pedig a polgármesteri tisztesség az, amelynek kedvéért nemesak saját aláírása ellenére cselekszik — annak idején ő is aláírta az iskola-építési jegyzőkönyvet — nemesak a saját papját vasra veretné, hanem kész volna ezért az állásért még az egyházat, vallását és ezzel akár lelki üdvösségét is áruba bocsátani. Mert t. i. a horvát fanatikus a jegyzővel egyetemben azzal fenyegettek, ha nem lesz minden erejével azon, hogy az ev. hívők jogos kívánsága megfussuljon, akkor nem lesz továbbra polgármester. A dolog érthető, mert „drótos”-ból nem mindenkor lehet az ember polgármester, az ilyen tisztséget hát meg kell becsülni.

A polgármester eme jogtalan és brutális tettét természetesen megsürgönyözték a kormány, mely azonnal kéttagú bizottságot küldött a helyszínére. E bizottság tagjai Dr. Markovics államügyész és Csuvaj Antal országos tanfelügyelő — a jelenlegi kir. biztos öccse — voltak; hozzájuk csatlakozott az éppen akkor vizsgálatot tartó h. járásfőnök is és így megkönnyebbült lélekkel bocsátkoztunk tanácskozásba. A tanácskozás eredménye a következő volt: minthogy a választások küszöbön voltak, ügyünket csak azok lezajlása után, de akkor azonnal és kedvezően fogja a kormány elintézni, mindaddig azonban az ev. szülők gyermekeiket bátran otthon tarthatják, mely mulasztásért őket semmiféle büntetés nem érheti s nem is fogja érni. Mindez jegyzőkönyvbe vétetett és úgy a bizottság három tagja, mint pedig az ev. hitközség elöljárói által aláíratott. Az igaz, hogy ezen jegyzőkönyvet el is vitték Zágrábra, de hát csak nem lehetett magasrangú emberek becsületében kételkedni. És így teljes bizalommal vártunk. Elmúltak a választások, elmúlt az egész

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

Egy koronás betétek kibocsátása foganatba vétetett!

hónap is, de a kormány csak nem intézkedett. E szöszegéssel szemben mi sem éreztük magunkat kötelezve arra, hogy ígéretünket megtartsuk és így 1912. január 2-án újra megkezdjük a tanítást. Erre az ellenségek újból neki láttak a munkának, azaz haditeret kifőzéséhez. Meg is lejt az eredménye, mert már 8-án újra itt volt a járási főnök a tanítás szüneteltetése tárgyában. Ez már nem az előbbeni kurtaszavú ember volt, ő igen szépen beszélt velünk. Kérésére, hogy ne nehezítsük meg hivataloskodását nyugtalankodásunkkal, hanem sürgetvén ügyünket, várjuk be annak elintézését, továbbá azon ígéretére, hogy ő maga részéről kezünkre járni s általában az egész ügyet támogatni fogja, mi készségei szüneteltetése be az oktatást, miután korántsem erőszakkal, hanem törvényesen akarjuk ügyünket elintéztetve látni. Bizalmunkban azonban csalatkoztunk. Az igaz, hogy ezen új járási főnök kére jött, de nem nekünk, hanem ellenségeinknek, akik aközben a jegyzővel megszapordva, immár négyen voltak; 2 horvát tanító, a polgármester és a jegyző. Hogy ezen állításunk helyes, arról tanuskodik a harc további fejlődése. 1912. farsang napjára u. i. minden év. szülő, aki gyermekét nem küldte vissza a horvát iskolába, megidézett a község házára, ahol erős zsandári fedezet alatt tudára adatott minden apának, hogy gyermeke iskolamulasztásáért meg lesz büntetve. Minthogy azonban a szülők sehogyan sem voltak hajlandók gyermekeiket oda visszaküldeni, ahol vallásukat gyakorolják, de meg azoknak ügyünk rendezéséig való otthon tarthatása a kormánybizottság adta koncessziójuk volt, azért nyugodtan várták a jövőre dolgokat. És meg is lettek büntetve, még pedig a járási hatóság jóváhagyása alapján, annak a hatóságnak hozzájárulásával, amely annak idején mézes szavakkal azt ígérte, hogy kezünkre jár s amely hatóság képviselője részt vett a kormánybizottságnak velünk tartott értekezletén, illetve megbeszélésén és aláírta az akkor felvett és fenti koncessziót magában foglaló jegyzőkönyvet. Aztán meg mily horribilis összegre büntettek! Szülőnkint 5—105 kor. erejéig mindenféle fokozat mellőzéseivel. Ezen büntető eljárásról sok szó fér. Apelláltunk ellene azonnal, de arra válasz vagy elintézés mind-éddig nem jött. Habár így ügyünk nem ment előre, de hát ellenségeink sem érték el céljukat, hogy t. i. az ev. hívek szörnyen meg fogják ijedni s az ijedtség folytán gyermekeiket azonnal visszaküldeni a horvát iskolába, habár emellett alkudozni is kezdtek velük, hogy t. i. elengedik nekik a büntetést felerészben, vagy teljesen, ha iskolába küldik gyermekeiket. Azonban mind hiába, a szülők állhatatosak maradtak és ez szörnyen bosszantotta a négyes-lársaságot, mert nem sokára ismét más uton próbáltak célt érni, felállítottak mindenfelé komákat, akik minden szavunkra, tettünk-re vigyáztak és azt nekik bementék. Ők azután mind ezeket a bementásokat, tekintet nélkül arra, hogy igazak-e, vagy csak utcai, korcsmai pletyka, feljelentés alakjában beszovalgatták a járási hatóságnak, mely hűségesen ki is jött és általános nagy vizsgálatot rendezett, szintén zsandári fedezet alatt. És a vizsgálat eredménye? teljes ártatlanságunk, ellenségeink rosszakaratú rágalmaszának kiderülése. Mindazonáltal a járási főnök kijelentette, hogy dolgunkat átteszi az ügyészséghez. Távozása után a helyi hatóság még csaknem egy hétig tartotta itt a csendőrséget, míg végre a jobb gondolkodású kath. polgárok erélyes fellépésükkel és nyílt rosszalásukkal ennek a fényűzésnek véget vetettek. Azóta azután minden oldalról siri csend uralkodik, nem mozog még a falevél sem, ha csak hamu alatt nem e annál tüzezebb a parázs

SALVATOR kiváló bór- és lithiumorvossággyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyvíz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

és egyszer csak megint kitör majd a láng, hogy megemésszen bennünket. Így mi soha se tudjuk, mit mérnek reánk, vason víznek-e vagy bírtokunkból tesznek-e ki, de hogy meg nem adjuk magunkat, az bizonyos; jele az, hogy a szülők inkább a szerelőzsa minden irányába küldik iskolába a gyermekeket, mintsem vissza a helyi horvát iskolába.

Azóta, hogy iskolánkat kérelmeztük, háromszor változott a kormány, mindegyiknél sürgettük kérvényünket, mindegyiktől kértünk kihallgatást, de elintéztet, vagy csak választ is, soha sem nyertünk, pedig immár 3 éve, hogy várjuk azt és lsten tudja, meddig tart még ez a se erre-se arra állapot!

Ime ez az antunovicéi ev. magyar tan nyelvű iskolánk sorsa és története, elejétől a mai napig. Mellőzve van itt minden nyomorgatás, szenvedés és üldözés, amelyet eltűnünk kellett, itt csak pusztá adatokat és tényeket hozunk fel annak bizonyítására, hogy az ügy igazságos és jogos, amely tények és adatok világnál azonban az itteni igazságszolgáltatást is látni lehet a maga teljes valóságában.

HIREK.

Népgyűlés. Az újvidéki szociáldemokrata párt, valamint a függetlenségi és 48-as párt, a szerb radikális párt ma vasárnap, június 2-án d. u. 2 órakor, a haltéren, kedvezőtlen idő esetén pedig Kovács vigadóteremben nagy népgyűlést rendeznek, melynek egyetlen tárgyát az általános, egyenlő, titkos választójog képezi. E népgyűlésre Budapestről is több neves szónok jelentette be jövetelét. A politikai kérdések közül a választójog reformja levén a legfontosabb és legaktuálisabb, bizton feltehető, hogy a népgyűlés élénken látogatott lesz.

A kalocsai érsek Újvidékért. Dr. Csernoch János kalocsai érsek a bérmálás alkalmával többi között meglátogatta az apácák intézetét is és miután a jelenlegi helyiségek szűk voltáról személyesen meggyőződött, megígérte, hogy legközelebb elküldi az érseki építész, hogy az épület szükségessé vált kibővítésére vonatkozó tervek írást a helyszínén szerezzon kellő információt.

A zentai győzelem. Zentán minden elképzelhető gáncsvetés ellenére győzött a választójog harcosa. Ebből a győzelemből — mint megbízható forrásból értesülünk — a zentai tanítószög is kivette a maga részét. Ime a tanítószög frontváltásának első sikere. Tanítók, tisztviselők agitáljatok az általános, titkos, községenkénti szavazati jogért, legyen ott mindenki a vasárnapi népgyűlésen. Vegye ki mindenki részét a küzdelemből, mely a modern Magyarországról folyik, mert csak új, fölfrissült demokrata állam fogja megszűntetni a tisztviselők kiuzsorázását. Merítsetek új erőt a zentai tanítók, tisztviselők sikeréből.

Miniszteri elismerés. A m. kir. honvédelmi miniszter az újvidéki honvéd zászlóalj parancsnokának előterjesztése alapján Dr. Piukovich Sándor kir. kath. magyar főgimn. tanárnak a honvédség részére tartott népszerű előadásai, valamint az analfabéták sikeres ok-

tatása körül kiejtett „buzgó, odaadó és eredményes” működéséért elismerésért fejezte ki.

Újvidék küldöttsége Zomborban. A zombori Rákóczi-szobor f. hó 9-én végbemenő teleplezési ünnepélyén Újvidék városát Payerle Nándor főkapitány, Dr. Jahn Róbert főszámvéve és Dr. Mayer Oszkár, Vilics Márk tvh. bizottsági tagok fogják képviselni.

Dalárok ünnepélye. Az újvidéki Dalárda e hó folyamán, jun. 16. vagy 23-án a budapesti „Törökves” c. országos hírű dalárdával együtt nagyszabású ünnepélyt rendez a polg. lövöldében.

Utolsó fagyos nap. Május 24-én volt a néphit által megjelölt utolsó fagyos nap, a gazdák által leginkább rettegett Orbán napja. Ezuttal jól viselte magát, mert sem zivatart, sem hideget és kártevő fagyot nem hozott. Annál több részünk fel, ma vasárnap, június 2-án, kedvezőtlen idő esetén pedig június 9-én a lövöldében nagyszabású mulatságot rendez fenti célra.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál május 24—31-ig bejelentett születések 18, még pedig 8 fiú, 10 leány; meghalt: 21.

Az esküdképes férfiak 1913. évre összeállított alaprajzomát f. június 1-től kezdődőleg 16 napon át a vár. tanács kiadóhivatalában bárki megtekintheti és akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt e 15 nap alatt bárki felszólalhat, valamint a felszólalásokra, melyek a városi kiadóhivatalban a hivatalos órák alatt közszemlélre lesznek kitéve, továbbá nyolc nap alatt bárki észrevételeket tehet. A felszólalásokat és az észrevételeket a város polgármesterénél, mint az összeíró bizottság elnökénél kell írásban benyújtani, vagy szóval előterjeszteni.

Ebzárlat. Minthogy utóbbi időben több embert harapott meg veszettség gyanújában álló kutya és macska, a rendőrfőkapitány újabb ebzárlatot rendelt el, illetve a f. április 17-én elrendelt ebzárlatot f. július 6-ig meghosszabbította.

Gyermeknap. Az országos gyermekvédelő liga ma vasárnap, június 2-án gyermeknapot tart.

Számtalan orvos úgy a bel- mint a külföldön saját gyermekét táplálja a már majdnem egy félszázad óta a legjobban bevált tápszerrel, a Nestlé-féle gyermekliszttel, mely tiszta leszedetlen alpesi tejet tartalmaz. Hogy mindenkinek alkalma legyen, ezen készítményt kipróbálni, a Nestlé-társaság, Wien, I., Biberstrasse 11, e lap olvasóinak ingyen küld mintadobozokat és érdekes orvosi röpiratokat „a gyermeknevelésről”. Az eredeti dobozok, melyek a gyermeknek körülbelül 25 étkezésre elegendők, minden gyógyszerárban és drogériában kaphatók 1 korona 80 fillérért dobozonként.

Horváth Kálmán

kabaré társulata.

NYÁRAI ANTAL

és több előkelő művésznő közreműködésével hétfőn és kedden az Erzsébet kertjében kabaré előadást tart.

Egy zeneszerző sikere. Révfy Géza, a temesvári tanítóképező tanára, akit rokon kötelek fűznek Ujvidékhez is, a műdal s a zeneirodalom terén ismét egy újabbal gyarapította eddigi nagyszámu sikereit. Az utóbbi 10 év alatt a legtöbb zeneversenyben részt vett s művei, melyeket egész Magyarországon énekelnek, sokszor lettek kitüntetve. Legutóbb a „Zenekereskedelmi Közlöny“ c. szaklap népdalra tűzött ki pályadíjat s az elsőrangú zenetekintélyekből álló jury az első díjat Révfy „Háromszor füttyintett az aradi vonat“ kezdetű művének (szövegét Gárdonyi írta) ítélte oda s ez a legújabb műve már is nagy kedveltségnek örvend.

Társas kirándulások egymást érik Pöstyén fürdőn, amióta az új fürdő és szállópalota elkészült. Kivált az orvosi körök érdeklődnek ezen nagyszabású alkotás iránt, a melylyel híres iszapfürdők általános feltűnést keltett. Hazai és külföldi orvosi egyletek és fürdői szakemberek sorra keresik fel a „Thermia Palace“-t, ezt a páratlan áldozatkészséggel megteremtett épületet, melyben azok a vendégek laknak, akik a világ legkényelmesebb gyógypalotájában tartják kurájukat.

Vármegyei méhtenyésztésünk 1911. évi állapota a következő: a vármegyében volt 1300 méhtenyésztő, 1911. őszén be lett teleltetve kaptárokban 17 391, kasokban 8276, összesen 23.673 méh család. Termelt 1200 mm. méz és 4126 kg. viasz, jó eredmény volt, 1 közepes 28, szűk 93 helyen. A költséenyv 11 helyen pusztította a méhállományt.

Brillians készítmény s az előkelő világ egy becézett kedvence a Földes-féle Margit Kréme és Margit-Szappan. Páratlan hatása közismert. Tudjuk jól, hogy semmi káros anyagot nem tartalmaz, de azt is tudjuk, hogy az arcot egyetlen készítmény sem szépíti és konzerválja így. Kapható minden gyógyszerárban, de utánzatoktól óvakodjunk. Postán küldi gutori Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Felolós szerkesztő: **Zanbauer Agoston.**
Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik feledhetetlen férjem vég-tisztelességén megjelenni és mérhetetlen fájdalomamat részvényt nyilatvánissal enyhíteni szívesek voltak, ez uton fogadják hálás köszönetemet.

Ö. V. Komlós Gyuláné.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen Katicám temetésén május 30-án résztvettek s fájdalomamban velem együtt éreztek s akiknek személyesen nem tejezhetem ki köszönetemet, ez uton mondok hálás köszönetet.

Varsányi György.



Házeladás.

Kiszácsi utca 7. sz. ház, mely több lakásból és buzarakorból áll, szabad kézből eladó.

Bővebbet Kiszácsi utca 6. szám.



Uj kávéház.

A pazarul berendezett

Elite kávéház

(Erzsébet tér 7. a főpóstával szemben.) Ujvidékegyik látványossága, szombaton június hó 1-én megnyilt.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőszvénynek, oszónál és megfázásoknál.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzőssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára utólagosan K - 30, K 1 40 és K 2.- és ügyszőlván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

Telefon szám: 20.

Tüzifa-felapritás!

Villanyerőre berendezett tűzifa-felapritótelepünkön 3/4 óra alatt felapritunk egy öl tüzifát a következő díjak mellett:

- 1 öl tűzifa fűrészelésért K. 2. —
- 1 „ „ fűrészelésért és hasogatásért „ 4. —
- 1 „ „ fakamrába a pincébe rakosgatásért 1. házba szállításért „ 2.40

Telefon megrendeléseket is pontosan eszközölünk.

Teljes tisztelettel
Ernst János és Fiai.

Tisztíts csak

Globus
Fémfiszítókivonatal
legjobb Fémfiszítő a világon

Főrangú hölgyek legkedvenceb szépitőszere a FÖLDES-féle

MARGIT-KRÉME.

Ezen kiváló arckenőcsöt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.

A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az ude, toll, bársonysima s rózsásfehér lesz.

Pár nap alatt eltűnnek a ráncok, re ök, szeplők, májfoltok és mindennemű kiütések.

A Földes-féle Margitcrème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az id járás, a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!
Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor Margit-szappan 70 fill, Margit-puder 1 Kor. 20 fill

Készíti és postán küldi:
FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD

Tiszta nyersanyagok!

Tiszta gyárak!

A Schiecht „Szarvas“ mosószappan a legjobb, gondosan megválogatott és tisztított nyersanyagokból készül. Nemesak, hogy minden készülék, kazán és gép, hanem a gyári helyiségek is a lehető legtisztábban vannak tartva, hogy igazán csakis teljesen tiszta szappan kerüljön ki a gyárból. A Schiecht-„Szarvas“ mosószappan tisztasága és utóli nem ért jó minősége évtizedek tapasztalatainak eredménye.

A ruha beáztatásához a legjobb az „Asszonydicséret“ mosókivonat.

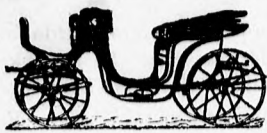


**Tiszta szappan!
Tiszta ruha!**

A ruhát csak úgy lehet kifogástalan fehérre mosni, anélkül, hogy az megrongálódjék, ha teljesen tiszta hamisítatlan szappant használunk. Mi 25.000 koronával szavatolunk azért, hogy a Szarvas védjegyű Schiecht szappan teljesen tiszta és mentes minden káros alkatrésztől. Az újabb időknek minden vívmányát és a tudomány és technika terén jelentkező találmányt felhasználunk arra, hogy a Schiecht „Szarvas“ mosószappan gyártását a legolcsóbbá tegyük. Tokéletesítésén folyton dolgozunk.

A ruha beáztatásához a legjobb az „Asszonydicséret“ mosókivonat

Telefon 134.



Arjegyzék in-
gyen és
bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár.

Reich Mátvás és Lebherz Károly

UJVIDEK (Limán).

Luxus-bimók, üzleti és gazdasági kocsik, mentő- és halottas-kocsik, omnibuszok és luxus-szánok, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, állandóan készletben.



Tapeta

Linoleum

Linerusta

Jerk & Schuschitz

Tapetaháza
Wien, VI. Gumpendorfer-
strasse 6.

Minta és költségvetés irányszat kívánatra ingyen.

**Az alkohol elleni harcban
Marsner pezsgő limonade-
bonbonokkal**

készült

alkoholmentes pezsgő-limonade
a legbiztosabb szer.

Csak akkor valódi, ha ezen védőjegy van rajta, melylyel minden zacskó és minden pasztila is el van látva.



Évi használat több mint 60 millió darab.

Egyedüli készítő:

keleti cukorárú és esokoládeggyárak első
esohor. részvénytársaság, Kg. Weinberge.

azelőtt A. MARSNER.

Képvisező: Schiffermann J. Henrik. Buda-
pest, VIII. József körút, 63. 2-10

Eladó ház.

A Gyik utca 5. sz. alatti ház szabad kézből, előnyös feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: temerini utca 9. szám 2-3



ajánlja dusan felszerelt fűszer, kávé, tea, rum-, ásványvizek és magyarádi hegyaljai borok nagy raktárát. Különösen figyelembe ajánlja szőlősgazdáknak a nála kapható „Kontinentál” nevű szőlőajtógumit, mely a maga nemében páratlan s a legrosszabb időben is kitart. Erről számos elismerő levél tanuskodik. Különösen ajánlja továbbá a „Saxonia” rézgálicot, mely 96%-os, rafinált stb.

Dus választéka

van konyhakerti magyaktól is, melyeknek csiraképességeért jótáll.

Arjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál.

M. kir. dehány, szivar, okmány s postabélyeg druda

WALLA JÓZSEF

CEMENTÁRU-GYÁR RÉSZV. TÁRSASÁG

Mozaiklap-, műkö-

és cementáru-gyár

BETON, VASBETON és BURKOLÓ

ÉPÍTÉSI VÁLLALAT.

Iroda és gyár kizárólag:

BUDAPEST. VII., GIZELLA-UT 38.

Alapított 1878. évben.

TELEFON 59-90.

és 141-69

A mesterdalnok. . . .

Cipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajji van



kaucsuk sarok.

Ha „FORHIN”-nal permetez,



I-SZOR
kevesebb
a gond,

II-SZOR
kevesebb
a munka,

III-SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN” a
sokszorta megjavított.
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is.
Bármily harmatnál is permetez-
het vele. Semmi üledéke nincs.
Szamtaian elismerő nyilatkozat: Gyárt-
juk az eddig dr. Aschenbraud-
szabadalmát képezett Rézkénport é
bordói port is. Kérjen ingyen és
bérmentve leírást a

FORHIN-gyártól, Budapest
Képvisező: Kanjor Izidor
Ujvidék.

Egyedüli árusító Ujvidéken: Findeisen Gusztáv kereskedő.

Menyasszonyok

és butorvásárlók figyelmébe.

Aki szolid és jó butort óhajt készíttetni, az bizalommal forduljon a régi és jó hírnevű

LENKEY IMRE céghez Ujvidék, Uspenzska utca 8 szám.

Költségvetések és rajzok díjtalanok.

Telefon sz. 186.

Telefon sz. 186.

Teljesen megbízható előnyösen ismert cég.

Elvállal konyhaberendezést, üzleti berendezést, épületmunkát és portál és minden e szakmába vágó cikkek készítését is.

Hungaria könyvnyomda Ujvidék.